

SEGÉDANYAG

a vetési varjak települési kolóniáinak felméréséhez

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME)

Debreceni Egyetem

Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar
Természetvédelmi Állattani és Vadgazdálkodási Tanszék

2026. március 9.

Mit, hol, mikor és hogyan keressünk?

- **A vetési varjak fészkei:**
 - elsősorban lombhullató fákon;
 - a lombkorona felső harmadában;
 - az ágak csúcsi részén;
 - tömegesen fordulnak elő.

A települési vetési varjak előszeretettel építkeznek platánokra (fotók: Orbán Zoltán)

Mit, hol, mikor és hogyan keressünk?

- **A vetési varjak fészkei:**
 - elsősorban lombhullató fákon;
 - a lombkorona felső harmadában;
 - az ágak csúcsi részén;
 - tömegesen fordulnak elő;
 - a fészekeltávolítások hatására a vetési varjak a platánoknál kisebb, alacsonyabb fákra is áttelepülnek.

Itt a varjak egy levágott teleprész platánjairól egy közeli nyírfára települtek át

Mit, hol, mikor és hogyan keressünk?

- **A vetési varjak fészkei:**
 - elsősorban lombhullató fákön;
 - a lombkorona felső harmadában;
 - az ágak csúcsi részén;
 - tömegesen fordulnak elő;
 - a fészekeltávolítások hatására a vetési varjak a platánoknál kisebb, alacsonyabb fákra is áttelepülnek;
 - az aktuális évi felmérésnél mindig ellenőrizzük az előző tavasszal levágott teleprészeket, mert az ott kifejlődő sarjkoszorú ideális fészkehelyet kínál, ahova a varjak többsége vissza is tér.

Fontos, hogy tavasszal nézzük át az előző évben visszavágott fészkes fákat is!

További fotók vetési varjak települési teleprészeiről

Mit, hol, mikor és hogyan keressünk?

- **Március 25 – április 10. között:**
 - a vetési varjak költési, fészeképítési és -tatarozási időszaka február második felében kezdődik;
 - a fészeklevágások hatására a varjak – a megvágott fán és a település más részeire áttelepülve is – folyamatosan újjáépítik fészkeiket;
 - emellett az először költő fiatal, és a pár nélkül maradt, ezért új párt kereső madarak fészeképítése hetekkel elhúzódik;
 - a fák kilombosodása miatt azonban csak április első harmadáig lehet a fészkeket észrevenni, könnyen megtalálni!

Mit, hol, mikor és hogyan keressünk?

- A település teljes/jelentős része felmérésének legjobb módja az autós, kerékpáros bejárás március 25-április 10. között, a délelőtti órákban:
 - mert a fészeképítő varjak ilyenkor a legaktívabbak és jól látszanak a lombozat nélküli ágak között;
 - az autóból körbe figyelve az eget és a magas fák felső harmadát kell kémlelni az ágcsúcsokon üldögélő varjakat és a fészkeiket keresve;
 - minden így megtalált helyen meg kell állni és gyalogos bejárással megszámolni, naplózni a fészkeket.

Fészekszámolás és terepi naplózás

- **A számolást külön-külön minden fészkes fán el kell végezni:**
 - ehhez érdemes körbejárni a fát és többször is megszámolni a fészkeket, mindaddig, amíg két/két vagy több felmérő által végzett számolás végösszege nem egyezik.
- **A naplózáshoz használhatunk jegyzetfüzetet vagy a jobb oldali képernyőképen látott módon mobiltelefon naptári bejegyzést:**
 - fontos, hogy utóbbi esetben minden sor bevitelét követően mentsük el a módosításokat, majd újra nyissuk meg a bejegyzést a folytatáshoz.

Pontos helyszín, lehetőleg a postacím vagy egyéb közterületi név használatával, amit a jelentőlap kitöltésénél (lásd a következő oldalon) használni kell.

Minden egyes ilyen teleprésről külön jelentőlapot kell kitölteni, a jelölőpontot (koordinátát) a teleprész (facsport, fasor) közepére helyezve.

A fészkek száma egy-egy fán, + jellel elválasztva (megjegyzésekkel) | összesítéssel.

Vetésivarjú-fészkek
Dombóváron:

Pannónia út – Hotel –
buszpályaudvar – Spar –
Bujáki cukrászda – "kék ház":
 $1+16+8+7 = 32$
 $6+1+6 = 13$
 $30+18+8+1+1+8+8+9 = 83$
 $5+4+1+6+1+9+3+17+1+4+1+4+5+(8+1+4+1)+8 = 82$
 $4+1+1+2+2+2+18+1+2+1+3+4+2+1+6+5+1+1+1 = 58$
 $2 \text{ (ÚJ)} = 2 \text{ fészkek}$
 $6+13 = 19 \parallel = 290 \text{ fészkek}$
(múltkor 253) 54 fán

Újdombóvár / körforgalom:
 $4+3+4+7+11+4+13+2+8+9+5+1+26+3+28+5+7+1+16+7+3 = 167 \text{ fészkek}$ (múltkor 143)
21 fán

Újdombóvár / VI. utcai tér:
 $1+3 = 4 \text{ fészkek}$ (ÚJ) 2 fán

Kórház:
 $2+7+4+6+1 = 20 \text{ fészkek}$ 5 fán

Nagyállomás:
 $(9)+(3+8+1+2+10) = 33$
fészkek (múltkor 32) 6 fán

Gárdonyi ált. isk.:
 $(1+3+16+1+1)+(1+4+11+6+9+1+9+1+4) = 78 \text{ fészkek}$
(múltkor 60) 14 fán

Adatok beküldése az országos összesítéshez

- Az adatokat 2026-ban elektronikus űrlapon lehet beküldeni, mely az MME honlap [Vetési varjak települési kolóniái oldal](#)áról, de [ide kattintva](#) is megnyitható.
- A beérkező adatokat az MME Monitoring Központ munkatársai összesítik:
 - az információk a feldolgozást követően bekerülnek a faj folyamatosan frissülő országos elterjedési térképébe az MME honlap [Tudástár > Magyarország madarai > Vetési varjú](#) oldalára.

Vetési varjú / Fészektelep adatlap (települések)

Ezen az adatlapon kell rögzíteni a településeken fészkelő vetési varjak telepeinek adatait. A kötelezően kitöltendő mezők piros csillaggal vannak jelölve.

A beírt űrlapadatok mentéséhez [jelentkezzen be a Google-fiókjába](#). [További információ](#)

* Kötelező kérdés

E-mail *

Az Ön e-mail-címe

A felmérő neve és elérhetőségei

Az adatok hitelessége és a felmérővel való kapcsolattartás miatt szükséges adatok

Felmérő neve *

Saját válasz

További felmérők (ha voltak, a neveket vesszővel elválasztva kérjük megadni)

Saját válasz

Telefonszám

Saját válasz

A varjútelep helyének adatai

Az alábbi mezőkben kell megadni a varjútelep elhelyezkedésére vonatkozó információkat. A település megadása egyértelmű, a hely megnevezésére pedig olyan nevet vagy rövid leírást írjon, ami pontosan meghatározza a telep helyét. A koordinátákat minden esetben

Részletes háttéranyagok az MME honlapján

www.mme.hu > Természetbarát

> Problémák madarakkal, állatokkal

Magyar Madártani és
Természetvédelmi Egyesület

Tagság

Önkéntesség

Adó 1%

Támogatás

Bolt

Aktualitások Szervezet **Természetbarát** Természetvédelem Szemléletformálás Tudástár Adó 1%

EN

Odúk és fészkek

Fecskevédelem

Itató és madárfürdő

A Madárbarát kert növényei

Más állatsoportok védelme

Madárbarát kert program

Madármentés

Problémák madarakkal, állatokkal

Téli madáretetés

Madárbarát kalendárium

A madárbarát Magyarorszáért!

"Mi csinálja a lila ürülékfoltokat
az autómra, járdára?!"

Ez a kérdés mind gyakrabban hangzik fel az utóbbi évekbe...

Több

Kiemelt hírek

Beszámoló a XXV.

Helyi

Részletes háttéranyagok az MME honlapján

www.mme.hu > Természetbarát

> Problémák madarakkal, állatokkal

[Aktualitások](#) [Szervezet](#) [Természetbarát](#) [Természetvédelem](#) [Szemléletformálás](#) [Tudástár](#)

Problémák madarakkal, állatokkal

Az MME legfontosabb feladata a velünk együtt élő vadállatok, köztük kiemelten a madarak és az emberek közötti jó vagy legalább elfogadó viszony kialakítása, fenntartása, a természetvédelmi konfliktusok megelőzése, kezelése. Ez az alapja faj- és területvédelmi, oktatási és Madárbarát kert programjainknak, kommunikációs munkánknak. Az egyik legterheltebb állat-ember, ember-madár viszony helyszíne a lakókörnyezet, elsősorban a város lehet, ahol helyenként időről-időre fellángol egy-egy állatokkal kapcsolatos vélt vagy valós konfliktus.

Problémák madarakkal, állatokkal

A madárriasztás kihívásai a településeken - mi működik, mi nem és miért?

Parlagi galambok

Ablaknak ütközés

Vetési varjak települési kolóniái

Ablakokat "támadó" madarak

Fekete rigók vs. éneklés, mulcs, vetemény, gyümölcsös stb.

Postaládában fészkelő cinegék

Vízóraaknába esett békák

"Mi csinálja a lila ürülékfoltokat az autómra, járdára?!"

Vigyázzunk a sünökre!

Partifecskek beköltözése

Fák, bokrok kivágása, mederkotrás költési időszakban

Embereket ijesztgető madarak

Vigyázzunk az úton áthaladó teknősökre!

Részletes háttéranyagok az MME honlapján

www.mme.hu > Természetbarát

> Problémák madarakkal, állatokkal

Fekete rigók vs. éneklés, mulcs, vetemény, gyümölcsös stb.

Postaládában fészkelő cinegék

Vízóraaknába esett békák

"Mi csinálja a lila ürülékfoltokat az autómra, járdára?!"

Vigyázzunk a sünökre!

Partifecskek beköltözése

Fák, bokrok kivágása, mederkotrás költési időszakban

Embereket ijesztgető madarak

Vigyázzunk az úton áthaladó teknősökre!

Ne féljünk a törösdarazsaktól!

Denevért találtam - mit tegyek?

Harkályok falrongálása

Miért "nincs madár" augusztusban?

Fecskefészkek ragadozói és elfoglalói

Madarak és macskák a kertben

Városi szarkák, szajkók és varjak